รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

A MODEL OF EDUCATIONAL MANAGEMENT TO ENHANCE STUDENT COMPETENCIES IN THE 21st CENTURY IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA, PATHUM THANI PROVINCE

[1]คุรุรัตน์ วรวณิชชา, [2]ศักดิ์ชัย นิรัญทวี, [3]อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ [4]ธารินทร์ รสานนท์

[1]Kururat Worawanitcha, [2]Sakchai Nirunthavee, [3]Achara attananarong, and [4]Tharin Rasanond

มหาวิทยาลัยพะเยา, ประเทศไทย

University of Phayao, Thailand

[1]61162275@up.ac.th

Received :December 5,2024; **Revised** :January 18, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันของสมการโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา

---

[1]นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

[2,3]รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

[4]อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

สมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 การวิจัยแบ่งเป็นระยะที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 300 คน และตรวจสอบความสอดคล้องกันของสมการโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ระยะที่ 2 สร้างและประเมินรูปแบบของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นำมาสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาพัฒนาสมรรถนะนักเรียน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน จากนั้นนำร่างรูปแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบไปปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า 1) ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร คือ ด้านความรู้ความสามารถ ปัจจัยด้านสถานศึกษา คือ ด้านการเงินและงบประมาณ และด้านนโยบายสถานศึกษา ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา คือ ด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ 2) โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ประเด็นความถูกต้องเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการศึกษา, การพัฒนาสมรรถนะนักเรียนในศตวรรษที่ 21, โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

Abstract

The purposes of this study were: 1) to identify the causal factors influencing the management of education for the development of 21st century student competencies; 2) to examine the consistency of the structural equation model of these causal factors with empirical data; and 3) to assess the educational management models designed for this purpose. The research was conducted in two phases. In the first phase, a causal factor analysis was performed using questionnaires distributed to 300 teachers. The consistency of the structural equation model was then tested against empirical data. The data were analyzed using statistical methods, including Structural Equation Modeling (SEM). In the second phase, a model for managing education to enhance student competencies

was developed through a Focus Group discussion with seven experts. The draft model was then evaluated for its suitability and feasibility by 30 stakeholders. The data from this phase were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. The findings of this study were as follows. 1 The causal factors influencing the educational management for developing 2 1 st century student competencies in schools under the Primary Educational Service Area Office of Pathum Thani Province comprise four key variables: personnel factors, focusing on knowledge and skills; school factors, including financial management and budgeting, and school policy; and external factors, such as community conditions and economic status. 2) The structural equation model of the causal factors influencing educational management for developing 2 1 st century student competencies aligns well with the empirical data. 3) The evaluation of the educational management model for developing 21st century student competencies in schools under the Primary Educational Service Area Office of Pathum Thani Province indicates that the model is highly accurate and appropriate and also highly feasible

Keywords: Educational Management Model, Student Competencies in the in the 21st century, Schools Under the Primary Educational Service Area Office of Pathum Thani Province

บทนำ

สำหรับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ส่งผลให้สภาพทางสังคมในศตวรรษที่ 21 ของประเทศไทย มีการปรับเปลี่ยนเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารสนเทศ สร้างความตื่นตัวในการพัฒนาศักยภาพของแต่ละประเทศ โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างแท้จริง (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, 2560) ดังเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้ปรับแนวคิดการพัฒนาประเทศใหม่จากเดิมที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเด็นหลักมาเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไปพร้อมกัน

นอกจากนี้ การพัฒนาคนในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (Office of the Education Council, 2008) เพื่อให้เด็กไทยในโลกศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะ 3Rs x 8Cs นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ทำให้สามารถเข้าถึงเนื้อหาและข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ผ่านการเชื่อมโยงระบบออนไลน์ได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งคุณลักษณะใหม่ที่จำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ความเป็นพลเมืองโลก ทักษะข้ามวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ รู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามรายงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2555) ได้ระบุในรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 24 ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติจริง จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562) สอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554) ที่พบว่า เด็กไทยทำข้อสอบที่เป็นการอธิบายความไม่ค่อยได้ สะท้อนให้เห็นปัญหาการเรียนการสอนของไทยที่ส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนเนื้อหาวิชาและการท่องจำมากกว่าการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์เรียบเรียงและสื่อสารความคิด ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ดังนั้น การปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นหนึ่งทางเลือกที่มีศักยภาพที่ตอบโจทย์ปัญหาของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้นจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต การทำงาน การเรียนรู้และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาเด็กที่มีความพร้อมแตกต่างกันได้รับการพัฒนาเป็นลำดับขั้น รวมทั้งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการ

เปลี่ยนแปลง และความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมและโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

โรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมมีภารกิจถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน (ชินภัทร ภูมิรัตน์, 2552) มีบทบาทและหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กหรือเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี การพัฒนาการศึกษาจึงใช้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ยังมีการสร้างทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน พัฒนาความสามารถของครูเพื่อส่งมอบสมรรถนะไปยังนักเรียน ผ่านการจัดเตรียมต้นแบบการสอน การจัดฝึกอบรม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ปัจจัยที่สำคัญของระบบการจัดการศึกษา คือ ครูเป็นนักจัดการเรียนรู้ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้สูงขึ้น ครูจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น หน้าที่ของครูปัจจุบันไม่ใช่เพียง การสอนเนื้อหาแต่ต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนด้วย (วิเชียร ไชยบัง, 2561; วิจารณ์ พานิช, 2560)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาของจังหวัดปทุมธานี มีลักษณะโดยรวมคล้ายกับโรงเรียนประถมศึกษาอื่น ๆ ของประเทศไทย คืออยู่ภายใต้การบริหารดูแลของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีความโดดเด่นในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งชาวไทยพื้นถิ่น ชาวจีน ชาวมอญ ชาวลาว ชาวญวน และชาวแขก ทำให้ประชากรจังหวัดปทุมธานีมีการผสมผสานระหว่างชาติพันธุ์ ผสมผสานวัฒนธรรม (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี, 2558) มีการขยายตัวของชุมชนที่ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาเมืองเนื่องจากเป็นจังหวัดปริมณฑลที่เป็นรอยต่อความเจริญต่อเนื่องมาจากศูนย์กลางกรุงเทพมหานคร (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปทุมธานี, ม.ป.ป.) ส่งผลให้จังหวัดปทุมธานีมีลักษณะของความเป็นเมืองใหม่ผสมกับความเป็นชนบท ซึ่งทำให้นักเรียนจำเป็นต้องมีสมรรถนะในด้านต่าง ๆ

การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันยังพบปัญหาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมและโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) การบริหารจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะจึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของจังหวัดปทุมธานี มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาและความเชี่ยวชาญ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต มีความเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงประสงค์ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานักเรียน ขับเคลื่อน

การจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลวางแผนและกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องกันของสมการโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 และ เขต 2 จำนวน 169 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดโรงเรียนต่อจำนวนนักเรียน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2566

1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูในสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 3,241 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนตัวอย่างใช้โปรแกรมG* Power กำหนดสถิติวิเคราะห์ Multiple regression α=0.05 ,β=0.95,Effect Size = Medium ตัวแปรจำนวน 15 ตัวแปร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน เพื่อความน่าเชื่อถือและคุณภาพงานวิจัย จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ได้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน จาก 60 โรงเรียน วิธีการเลือกตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพรรณนา ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ที่ตั้ง และขนาดของสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ สถิติคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลโดย Path Analysis

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.33 เพศชาย ร้อยละ 23.67 อายุ 30-40 ปี ร้อยละ 39.33 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 29.67 อายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 21.33 และอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 9.67 มีอายุราชการ น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 56.33 อายุราชการ 10-20 ปี ร้อยละ 36.67 อายุราชการ 21-30 ปี ร้อยละ 2.67 และอายุราชการ มากกว่า 30 ปี ร้อยละ 4.33 และวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 62.34 ปริญญาโท ร้อยละ 34.33 และ ปริญญาเอก ร้อยละ 3.33

2. วิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของการศึกษา ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี กลุ่มปัจจัยด้านภายนอกสถานศึกษา

ปัจจัย	$\overline{X}$	SD	ระดับค่าเฉลี่ย
1. ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	4.49	0.46	มาก
2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.30	0.50	มาก
3. ด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ	4.25	0.60	มาก
รวม	**4.35**	**0.52**	**มาก**

จากตารางที่ 1 แสดงว่าปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กลุ่มปัจจัยภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี กลุ่มปัจจัยด้านสถานศึกษา

ปัจจัยด้านสถานศึกษา	$\overline{X}$	SD.	ระดับค่าเฉลี่ย
1. นโยบายสถานศึกษา	4.50	0.61	มาก
2. การบริหารจัดการ	4.51	0.61	มากที่สุด
3.ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์	4.27	0.68	มาก
4. การเงินและงบประมาณ	4.52	0.56	มากที่สุด
รวม	**4.45**	**0.61**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนนศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กลุ่มปัจจัยด้านสถานศึกษา คือด้าน นโยบายสถานศึกษา ,ด้านการบริหารจัดการ, ด้านความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการเงินและงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กลุ่มปัจจัยภายด้านบุคลากร

ปัจจัยด้านบุคลากร	$\overline{X}$	SD.	ระดับค่าเฉลี่ย
1. ความรู้และความสามารถ	4.45	0.70	มาก
2. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.46	0.71	มาก
3. การพัฒนาตนเอง	4.49	0.71	มาก
รวม	**4.46**	**0.70**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กลุ่มปัจจัยด้านบุคลากร คือด้านความรู้และความสามารถ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21	$\overline{X}$	SD.	**ระดับค่าเฉลี่ย**
1. การบริหารหลักสูตร	4.43	0.56	มาก
2. การจัดการเรียนรู้	4.52	0.57	มากที่สุด
3. การวัดและประเมินผล	4.56	0.56	มากที่สุด
รวม	**4.46**	**0.51**	**มาก**

จากตาราง 4 การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.43 SD.=0.56) ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

3. ตรวจสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

งานวิจัยนี้ได้กำหนดการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลอง (รูปแบบ) ที่พัฒนาขึ้นจะต้องผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 5 ประการใน 7 ประการ โดยในข้อที่ 1 และ 2 ต้องผ่านอย่างน้อย1 ข้อ ข้อที่ 3–7 ต้องผ่านอย่างน้อย 4 ข้อ โดยงานวิจัยนี้ สรุปได้ว่ารูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่พัฒนาขึ้นยังสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และได้ร่างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

โดยงานวิจัยนี้ มีผลการวิเคราะห์รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบ ดังนี้ x^2=144.308, df.=52, p-value= .060, x^2/df.=2.775, GFI=.933, AGFI=.983**,** ค่า CFI=.981, RMSEA=.077, RMR=.009 จึงสรุปได้ว่ารูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่พัฒนาขึ้นยังสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และได้ร่างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

4. ผลการวิเคราะห์รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ปรากฏว่าค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า โมเดลมีค่าสถิติต่าง ๆ ที่ยอมรับได้ กล่าวคือ มีค่า x2=144.308, df.=52, p-value= .060, x2/ df.= 2.775, GFI= .933, AGFI= .983, ค่า CFI= .981, RMSEA= .077, RMR=.009 เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลเชิงสาเหตุ พบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ (ดังตาราง 5 และภาพ 2)

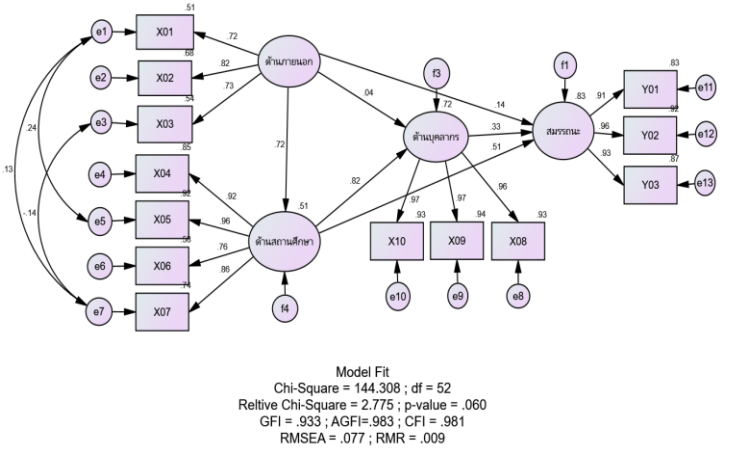
1. ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงบวกโดยรวมสูงสุดต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (Y) คือ ด้านสถานศึกษา (TE=.780) [ประกอบด้วย นโยบายสถานศึกษา การบริหารจัดการ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และการเงินและงบประมาณ] รองลงมา คือ ด้านภายนอกสถานศึกษา (TE=.712) [ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม และชุมชนและเศรษฐกิจ และด้านบุคลากร (TE=.326) [ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง] ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงบวกทางตรงสูงสุดต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (Y) คือ ด้านสถานศึกษา (DE=.513) ประกอบด้วย นโยบายสถานศึกษา การบริหารจัดการ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และการเงินและงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านบุคลากร (DE=.326) ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง และด้านภายนอก (DE=.140) ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม และชุมชนและเศรษฐกิจ ตามลำดับ

3. ตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (Y) ที่เด่นชัด คือ ด้านภายนอก (IE=.572) [ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม และชุมชนและเศรษฐกิจ รองลงมา ได้แก่ ด้านสถานศึกษา (IE=.268) [ประกอบด้วย นโยบายสถานศึกษา การบริหารจัดการ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และการเงินและงบประมาณ

ตารางที่ 5 แสดงค่าอิทธิพลทางตรง (DE) และอิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 (Y)					
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ภายนอก	.040	.587	.627	.140	.572	.712
สถานศึกษา	.820	-	.820	.513	.268	.780
บุคลากร	-	-	-	.326	-	.326
R^2	**.72**	**.83**	R^2	**.72**	**.83**	R^2

ภาพ 2 รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ผลการประเมินระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ ดังนี้

สำหรับผลการประเมินระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ จำนวน 30 คน โดยประเมินปัจจัยแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยภายนอกสถานศึกษา: สภาพชุมชนและเศรษฐกิจ, การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ด้านปัจจัยด้านสถานศึกษา: นโยบายสถานศึกษา, การเงินและงบประมาณ, การบริหารจัดการ ด้านปัจจัยด้านบุคลากร: ความรู้และความสามารถและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีผลการประเมิน

1. ผลการประเมินความเหมาะสม

สำหรับผลการประเมินระดับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความเหมาะสมของปัจจัยภายนอกสถานศึกษา พบว่า ด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ระดับความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ ความเหมาะสมของปัจจัยด้านสถานศึกษา พบว่า ด้านการเงินและงบประมาณ มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านนโยบายสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการ ส่วนความเหมาะสมของปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า ด้านความรู้และความสามารถ มีความเหมาะสมมากที่สุด (รองลงมาเป็นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้

สำหรับผลการประเมินระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความเป็นไปได้ของปัจจัยภายนอกสถานศึกษา พบว่า ด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ มีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความเป็นไปได้ของปัจจัยด้านสถานศึกษา พบว่า ด้านนโยบายสถานศึกษา มีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการบริหารจัดการ และด้านการเงินและงบประมาณ ส่วนความเป็นไปได้ของปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านความรู้และความสามารถ ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้ได้มีการอภิปรายผลรายประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีมี 4 ตัวแปร โดยปัจจัยสำคัญคือ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ความรู้ความสามารถของครูคือปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ผลการพัฒนานักเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ สอดคล้องกับความเห็นที่ปรากฏใน

เอกสารของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565). ที่กล่าวไว้ว่า บุคลากรการศึกษาควรมีความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สามารถออกแบบและจัดการการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญญาภา เพิ่มบุญ (2564, หน้า 131) ที่ศึกษาสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 พบว่า การพัฒนาผู้เรียนของครู ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิต สามารถพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ในระดับมาก

ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจะเห็นได้จากสถานศึกษาเกือบทุกแห่งรวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดให้มีการอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูในรอบปีการศึกษาหนึ่งไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังให้ความสำคัญแก่กระบวนการนิเทศติดตามผลทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู

2. ปัจจัยด้านสถานศึกษา คือ ด้านการเงินและงบประมาณ และด้านนโยบายสถานศึกษา สถานศึกษามีฐานะเป็นองค์กรหลักของการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน เนื่องจากด้านงบประมาณ หากจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยหลักที่ชัดเจนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน โรงเรียนที่ได้รับงบประมาณเพียงพอสามารถจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม หากไม่มีนโยบายและไม่มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนย่อมไม่สามารถดำเนินการไปได้จากการขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเช่นการขาดสื่อการเรียนรู้ การจัดจ้างบุคลากรทางการศึกษา ในทำนองกลับกันหากมีงบประมาณเพียงพอแต่ไม่มีนโยบายและแผนที่ชัดเจน งานพัฒนาก็ไม่สามารถดำเนินการได้ดี เนื่องจากขาดการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาและเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้ไม่ทราบถึงสิ่งที่ต้องเตรียมในงานพัฒนา อันได้แก่เป้าหมาย เนื้อหาสาระเรียนรู้ บุคลากร สื่อการเรียนรู้ และการสนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ จากที่กล่าวมานี้สอดคล้องกับ กันตพัฒน์ มณฑา (2561,หน้า 239) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารการเงินงบประมาณในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การพัฒนาครู และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและ ศุภชัย ศรีสุชาติ (2563,หน้า 4-26) ที่ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาบทเรียนจากนานาประเทศ พบว่า นโยบายการศึกษามีบทบาทสำคัญ

ในการกำหนดแนวทางและกลยุทธ์ที่ช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน โดยการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

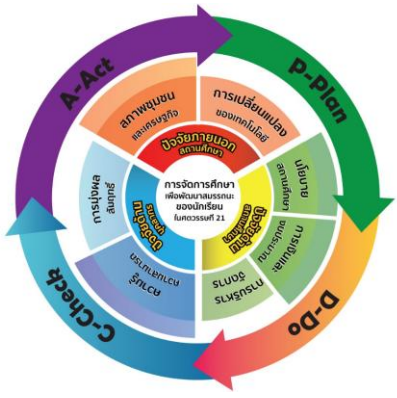
3. ในส่วนปัจจัยภายนอกสถานศึกษา งานวิจัยเลือกศึกษา 3 ปัจจัยย่อย แต่ผลวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ เป็นสาเหตที่มีนัยยะสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามอีกสองปัจจัยย่อยคือด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีกับ และสภาพวัฒนธรรมในชุมชน ล้วนแต่มีอิทธิพลสูงทั้งสิ้น ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการบริหารเพื่อปรับตัวเองรับกับปัจจัยทั้งสามด้าน ทั้งนี้เพราะปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการจัดการของสถานศึกษา จึงมีแต่สถานศึกษาควรต้องปรับตัวเองเพื่อรองรับอิทธิพลที่เกิดจากปัจจัยเหล่านี้อย่างไร เช่นด้านชุมชและเศรษฐกิจในชุมชน เนื่องจากการจัดการศึกษาในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จที่ดีต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน หากโรงเรียนทำงานใกล้ชิดชุมชน สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาในการดำเนินงานให้แก่ชุมชนได้ หากขอความร่วมมือสิ่งใดชุมชนย่อมให้ความร่วมมือเต็มที่ ดังที่ นาวิน แกละสมุทร (2562,หน้า 570) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องประสานสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแล ส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน โดยตอบสนองความตองการของชุมชนซึ่งในการพัฒนาโรงเรียนนั้นชุมชนมีบทบาทสำคัญในการที่ชุมชนจะช่วยเหลือโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของชุมชนโรงเรียนอาศัย ความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนทั้งในเรื่องการเงิน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งต่างๆ ตลอดจนแรงงานแรงใจ จากชุมชนซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเป็นสมบัติส่วนรวมของชุมชนที่มีคุณค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญจนพร ศรีมงคล, (2565) ที่ศึกษาเรื่องการสนับสนุนจากชุมชน พบว่า คือสถานศึกษาได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชนได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร คือด้านความรู้ความสามารถ ปัจจัยด้านสถานศึกษาคือด้านการเงินและงบประมาณ และด้านนโยบายสถานศึกษา ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา คือ ด้านสภาพชุมชนและเศรษฐกิจ

2. โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานีในประเด็นความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพ 3 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). *การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*, วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 8(2), 289-296

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา,* มปท: ม.ป.พ.

ชินภัทร ภูมิรัตน์. (2552). *การจัดการความรู้ทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นาวิน แกละสมุทร. (2562). *การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.* วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. 4(3) : 569-580.

เบญญาภา เพิ่มบุญ. (2564). *สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.* วารสารพุทธมัคค์,

6(1), 131-139

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2563). *การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีกับอนาคตของการศึกษาไทย.* วารสารการศึกษาไทย, 13(1), 23-34.

วิจารณ์ พานิช. (2560). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.

_____, (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ : มูลนิธิสาศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วิเชียร ไชยบัง. (2561). *ทำไมต้องจิตศึกษา.*(พิมพ์ครั้งที่ 6). มหาสารคาม: หจก.อภิชาติการพิมพ์.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์.* กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565), *ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา* มปท: ม.ป.พ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานเฉพาะเรื่องที่ 12 หลักสูตรและการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ.* กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). *รายงานประจำปี 2554 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).* กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *หลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่การเป็นครูมืออาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563).* มปท: ม.ป.พ.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี, (2558). *มรดกทางวัฒนธรรม: การสร้างตัวตนคนมอญสามโคก.* จังหวัดปทุมธานี.

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. (2560). *ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21*. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม–สิงหาคม 2560.

Soparat, S., Arnold, S. R., & Klaysom, S. (2015). *The development of Thai learners' keycompetencies by project-based learning using ICT.* International Journal of Research in Education and Science (IJRES), 1(1), 11-22.